

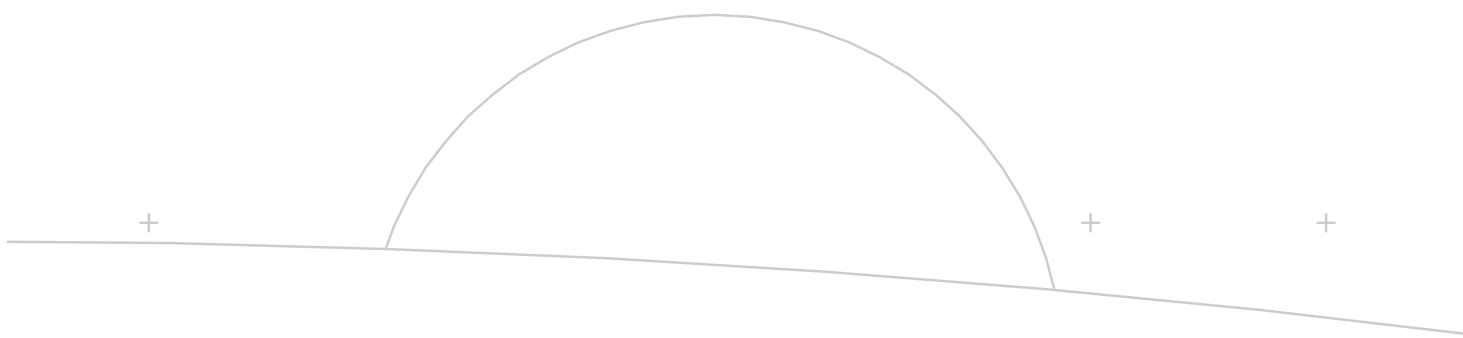
+ + + + + +

+ + + + + +

+ + + + + +

+ + + + + +

+ + + + + +

Titel: Meterik burcht Meteriksveld

Burchtcode Das&Boom: 1996538559

Steller: Jan Drogen: Dassenwerkgroep Venray - Horst

Opsteldatum: 21 november 2021

Inhoud:

1	INLEIDING & SAMENVATTING.....	3
2	DE DAS EN VERANDERINGEN.....	4
3	WETTELIJK KADER	4

1 - INLEIDING & SAMENVATTING

20 november 2021 heeft de schrijver van dit stuk op verzoek een burcht bezocht in Meterik.

Er is een volwaardige dassenburcht aangetroffen. Ca. 10 pijpen waarvan er 5 duidelijke belopen zijn. Graafwerk, prenten, dassenharen, afgekloven maiskolven en een speelboom op de burcht. De speelboom geeft sterke aanwijzingen dat er dit jaar jongen op de burcht zijn geboren. In 2019 is er op ca. 30 meter van de burcht een zeug met jongen aangetroffen door de eigenaar van het perceel. Het betreft dus ook een kraamburcht.

Gezien de grote stortbergen is de burcht er al langdurig aanwezig.

De burcht heeft de naam Meteriksveld gekregen. De burcht heeft de Das&Boom burcht-nummer 1996538559 gekregen.

Aanleiding om in contact te treden zijn de plannen voor nieuwbouw in de buurt van de burcht. Dit zal hoogstwaarschijnlijk effecten voor de das in het preferente leefgebied opleveren.

Kennis over deze burcht zal meegenomen moeten worden in de planvorming voor eventuele nieuwbouw.

FIGUUR 1: SITUATIE IN OOGOPSLAG MET 500 METER RADIUS PREFERENT LEEFGEBIED

Jan Drogen

21-11-2021

2 -DE DAS EN VERANDERINGEN

Als de das de toegang tot een perceel, wat behoort tot het primaire foerageergebied, ontzegt wordt betekent dat nogal wat nl.:

- Dassen hebben een conservatieve leefstijl, en kunnen zich maar langzaam aanpassen aan veranderende omstandigheden. Het wegnemen van beschikbare percelen/foerageergebieden, wissels en territoriumgrenzen is een hele aanslag.
- Dassen zijn voornamelijk afhankelijk van een bestaand patroon van geursporen om zich te kunnen oriënteren in hun territorium. Hierdoor zijn ze erg gevoelig voor ingrepen in hun leefgebied.
- Dassen staan aan de top van de voedselpiramide, waardoor ze gevoelig zijn voor alle veranderingen van het voedselaanbod in die piramide. De ontnemen van grote oppervlaktes foerageergebied is desastreus. Regenwormen, de belangrijkste voedselbron van dassen, zijn weg door afsluiting zodat deze voedselbron steeds moeilijker te bemachtigen is. Het benodigd gevarieerd voedselpakket binnen hun territorium is ernstig verstoord.
- Er moeten voldoende (lijnvormige) landschapselementen (bijvoorbeeld houtwallen en hagen) aanwezig zijn, waarlangs dassen zich kunnen verplaatsen tussen burcht en foerageergebied, die schuilplekken bieden en waarmee ze zich kunnen oriënteren.
- Omdat een das tijdens de voortplantingsperiode (december tot en met juni) aan de kraamburcht gebonden is, is het voor het garanderen van de voortplantingsfunctie van die kraamburcht noodzakelijk, dat er in de directe nabijheid voldoende voedsel beschikbaar is. De optimale voortplantingsmogelijkheden van een dassenfamilie zijn van cruciaal belang om te kunnen overleven. Voor de lokale gunstige staat van instandhouding zijn de foerageermogelijkheden binnen een straal van 500 meter dus van groot belang. Zodra er overal hekken en beperkingen worden geplaatst nabij de burchten wordt dit een probleem.

3 - WETTELIJK KADER

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Hoewel in deze wet het aantal beschermende bepalingen ten aanzien van de das is verminderd, biedt deze wet in beginsel de provincies en de gemeenten de mogelijkheid om dassen dezelfde mate van bescherming te bieden als onder de voormalige Flora- en faunawet. Die mate van bescherming is noodzakelijk om de dassenpopulatie voor ons land op het huidige niveau te kunnen behouden en verder te versterken. De das is door zijn unieke leefwijze in ons overvolle land, maar ook elders in de Benelux, een kwetsbare diersoort. Er zijn maar weinig dassenburchten en dassenleefgebieden, die niet direct of indirect bedreigd worden (agrarische belangen, stadsuitbreiding, nieuwe wegen, recreatie, sport, e.d.).

Op basis van de bepalingen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming moeten ingrepen in dassenleefgebied, waarvan vermoed kan worden dat deze nadelige gevolgen kunnen hebben voor dassen achterwege gelaten worden, of indien dit redelijkerwijs niet kan worden geveerd, moeten de noodzakelijke maatregelen getroffen worden om die nadelige gevolgen te voorkomen, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, moeten deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan gemaakt worden.

Voor ruimtelijke of overige ingrepen die de ecologische functionaliteit van dassenburchten bedreigen, is een ontheffing nodig van bepalingen van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

scherming. Artikel 3.10 betreft in de overtreding ook het daarop volgende gebruik na een ingreep.

Het afgeven van ontheffingen is in de meeste gevallen niet te verenigen met de voorwaarde genoemd in art. 3.8, lid 5, onder c, namelijk het streven de populatie in een gunstige staat van instandhouding te houden.

Daarom kan - als er sprake is van één van de in artikel 3.8, lid 5, onder b genoemde wettelijke belangen en er geen andere bevredigende oplossing is (voorwaarde artikel 3.8, lid 5, onder a) – alleen een ontheffing worden verleend voor een ingreep, als er mogelijkheden zijn de negatieve gevolgen voor de das te voorkómen. De negatieve gevolgen van de ingreep moeten dan gecompenseerd worden. Hierbij is van belang dat de ecologische functionaliteit op geen enkel moment, ook niet tijdelijk, aangetast wordt. Aantasten kan namelijk betekenen dat de functie na verloop van tijd verloren kan gaan.

Wanneer compensatie onmogelijk is kan de permanente ruimtelijke- of overige ingreep niet plaatsvinden. Das & Boom pleit ervoor pas over te gaan tot verhuizen van een dassenfamilie als de permanente ruimtelijke- of overige ingreep een dwingende reden van groot openbaar belang betreft.

Wanneer door ingrepen het leefgebied van de das verslechterd of gereduceerd wordt, kan dat alleen toegestaan worden, wanneer er voldoende leefgebied overblijft om aan de hiervoor genoemde doelstellingen te kunnen blijven voldoen. Wanneer dat niet het geval is, zal de ingreep niet kunnen plaats vinden of zal er moeten worden gecompenseerd.

Voor een hoofdburcht is het van essentieel belang, dat er binnen een straal van 500 meter voldoende voedselaanbod (primair voedselgebied zoals grasland met voldoende aanbod van regenwormen) en beschutting aanwezig is (blijft). Omdat elke (hoofd)burcht als kraamburcht gebruikt kan worden, moeten de eisen, die aan kraamburchten gesteld worden, gelden voor alle (hoofd)burchten. Omdat een das tijdens de voortplantingsperiode (december tot en met juni) aan de kraamburcht gebonden is, is het voor het garanderen van de voortplantingsfunctie van die kraamburcht noodzakelijk, dat er in de directe nabijheid voldoende voedsel beschikbaar is. De optimale voortplantingsmogelijkheden van een dassenfamilie zijn van cruciaal belang om te kunnen overleven. Voor de lokale gunstige staat van instandhouding zijn de foerageermogelijkheden binnen een straal van 500 meter dus van groot belang.

De functionele leefomgeving van een dassenburcht bestaat uit alle terreindelen binnen een territorium, die nodig zijn om de burcht als zodanig te kunnen laten functioneren. De grootte van de functionele leefomgeving wordt voornamelijk bepaald door het voedselaanbod. Percelen die het grootste deel van het jaar voedsel leveren zijn de belangrijkste onderdelen van de functionele leefomgeving van een burcht. Omdat deze gebieden echter niet het hele jaar rond voedsel bieden (bijvoorbeeld wanneer door droogte de wormen te diep in de grond zitten), zijn ook de alternatieve foerageergebieden binnen het territorium van groot belang. Een dassenfamilie is optimaal aangepast aan zijn territorium en benut afhankelijk van het jaargetijde of de weergesteldheid alle foerageermogelijkheden van dat territorium. Die vervullen dus allemaal een belangrijke functie, om de functionaliteit van het leefgebied te kunnen waarborgen.

Aanbevelingen voor ruimtelijke ingrepen aan overheidsinstanties (Bron: Das en Boom)

- Overheidsinstanties moeten bij de afweging van mensenbelangen en dassenbelangen in dassenleefgebied uit gaan van het streven de das in een lokaal gunstige staat van instandhouding te brengen en te houden en dassenleefgebied tegen aantasting te beschermen.

- Het streven de lokale dassenpopulatie in een gunstige staat van instandhouding te behouden betekent, dat verslechtingen in elk territorium van dassenfamilies voorkomen moeten worden.
- Bij ruimtelijke ingrepen in dassenleefgebied moet altijd een natuurtoets plaatsvinden.
- Binnen een straal van 500 meter van een dassenhoofdburcht moet voldoende primair foerageergebied (bemest grasland) beschikbaar en toegankelijk zijn.
- Alleen wanneer er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang, er geen alternatieve mogelijkheden zijn en de negatieve gevolgen van een ruimtelijk ingreep niet kunnen worden gemitigeerd of gecompenseerd, kan een dassenfamilie worden verhuisd.
- Om de significante sterfte door verkeer in de dassenpopulatie beheersbaar te houden, moeten er bij alle nieuwe wegen en waterwegen, die leefgebied doorsnijden, verkeersvoorzieningen worden aangebracht (voorkomen versnippering van het leefgebied).
- Bij grote knelpunten (meerdere slachtoffers op één locatie) moeten ook bij bestaande wegen en waterwegen verkeersvoorzieningen worden aangebracht.
- Bestaande dassenvoorzieningen zoals rasters en tunnels moeten functioneel blijven middels het plegen van noodzakelijk onderhoud (o.a. voorkomen dichtgroeien toegangsroutes), het uitvoeren van noodzakelijke reparaties en door het waarborgen van de toegankelijkheid. De overheid heeft hierin een voorbeeldfunctie.
- Mitigerende en compenserende maatregelen, die in ontheffingen worden opgelegd, moeten functioneel zijn op het moment dat de das deze voorzieningen moet gaan gebruiken.
- Bij regulier onderhoud rond dassenburchten moet de ecologische functionaliteit gewaarborgd blijven door de daarvoor noodzakelijke landschapselementen als bomen en hagen ruim (minimaal 50 meter) rond de burcht te behouden.